



Vlaams
Parlement

vergadering **C168**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 17 maart 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het recordaantal oproepen naar de kinder- en jongerentelefoon Awel – 1513 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de Uitleendienst voor Kampeermateriaal (ULDK) – 1470 (2015-2016)	5
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de hervorming van de filmkeuring – 1514 (2015-2016)	9

VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het recordaantal oproepen naar de kinder- en jongerentelefoon Awel – 1513 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, minister, Awel – de vroegere Kinder- en Jongerentelefoon – is een laagdrempelige hulplijn waar kinderen en jongeren zonder hulp of tussenkomst van volwassenen een antwoord krijgen op hun vragen. De dienst is te bereiken via bel-, mail-, forum- en chatverkeer. De hele communicatie ligt in handen van vrijwilligers.

De hulplijn beantwoordde vorig jaar een recordaantal oproepen. Dat blijkt uit het recent gepubliceerde jaarverslag van 2015. Er werden toen 34.936 oproepen beantwoord, 28 procent meer dan in 2014. Nog nooit werd er zo massaal contact opgenomen met Awel. Vooral de e-mailgesprekken kenden een grote stijging, gevolgd door de chat en de telefoon. Enkel het forum kende een lichte daling. In totaal kwam Awel aan een record van 11.640 uren aan vastgestelde permanenties.

De verhoogde bevraging van Awel zorgt er echter ook voor dat er soms lange wachttijden ontstaan. Vrijwilligers werden daarom gestimuleerd om extra permanenties op te nemen. Daarnaast kwam er zelfs een tijdelijke pop-up op de website van Awel. De wachttijden blijken echter, ondanks de extra inspanningen, structureel te zijn volgens de hulplijn. Zij pleitten daarom voor extra middelen en een grotere erkenning van het vrijwilligerswerk.

Positief is ook dat 3073 jongeren lieten weten wat ze van de dienstverlening van Awel vonden. Dat is 73 procent meer dan het jaar voordien. Er werden 7 criteria geselecteerd om de tevredenheid te meten. Daaruit bleek dat steeds meer dan 70 procent van de jongeren tevreden was op elk van de criteria, buiten de lange wachttijden. Daar kreeg de hulplijn slechts een score van 30 procent.

Hoe beoordeelt en evalueert u als Vlaams minister van Jeugd de cijfers uit het Jaarverslag 2015 van Awel vzw, en in het bijzonder de stijgende bevraging van de hulplijn? In uw beleidsnota Jeugd 2014-2019 gaf u reeds aan dat u wilt zorgen voor een duidelijk aanspreekpunt voor kinderen en jongeren via één uniek communicatieplatform. De positie van Awel zou daarin ook bekeken worden. In de beleidsbrief Jeugd 2015-2016 stond te lezen dat in 2016 een trekkersgroep aangeduid zou worden om het voortraject uit te werken, geleid door een onafhankelijke speler. Is deze trekkersgroep reeds aangeduid? Hoe ziet u de rol van Awel binnen dit unieke platform? Hebt u daar reeds een visie over ontwikkeld?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Van Eetvelde, vooraleer uw vragen te beantwoorden, wil ik eerst dieper ingaan op de feiten die u in uw inleiding hebt vermeld omdat de cijfers wel tot de verbeelding spreken. Op dit ogenblik werkt Awel met 289 vrijwilligers. In totaal werd er 11.640 uur permanentie gedaan, wat een stijging betekent met 18 procent tegenover 2014. Die vrijwilligers volgen 7 maanden interne opleiding vooraleer aan het werk te gaan. Dat gaat dan over vorming inzake gespreks- en schrijftechnieken, thematische vorming en stages. Achteraf worden ze begeleid aan de hand van intervisie en feedbackgesprekken en mogelijk nog bijkomende vorming. Elke vrijwilliger doet minstens 6 uur permanentie per maand en woont maandelijks een vergadering of een vorming bij. Dit staat gelijk aan minstens één avond werken voor Awel per week.

De duurtijd van een gesprek met een jongere is afhankelijk van verschillende factoren, zoals het soort contactkanaal. Telefoongesprekken duren doorgaans minder lang dan chatgesprekken. Bepaalde e-mails zijn langer en kaarten verschillende problemen tegelijk aan. De maximumduurtijd voor een chatgesprek is 1 uur. Daarna neemt de concentratie van de oproeper en de hulpverlener af. Een andere factor die de duur bepaalt, is het gespreksonderwerp. Informatieve vragen kunnen doorgaans sneller worden besproken dan een hulpverlenend gesprek over een gevoelig onderwerp. Het hangt ook deels af van de beantwoorder: elke hulpverlener heeft zijn eigen stijl en tempo.

In totaal werden er bijna 35.000 gesprekken gevoerd met kinderen en jongeren, een substantiële stijging met 28 procent tegenover het jaar voordien. 7808 gesprekken gebeurden aan de telefoon, een stijging met 36 procent. 5878 gesprekken gebeurden via chat, wat ook een stijging betekent met 28 procent. 7423 gesprekken gebeurden via het forum, wat een daling is met 11 procent. 13.827 gesprekken gebeurden via e-mail, een grote stijging met 62 procent. In totaal kende de website van Awel meer dan 1,6 miljoen bezoekers. Alle e-mails worden wel degelijk beantwoord, maar de wachttijd op een antwoord voor een jongere overschreed in het voorbije jaar op verschillende momenten wel de vooropgestelde 72 uur. Sommige mails moesten helaas een week wachten op het antwoord.

Elke gesubsidieerde vereniging dient haar jaarverslag over het afgelopen jaar telkens in op 1 april bij de administratie. Ook Awel zal haar verslag dan indienen. Awel liet al eerder weten dat ze inderdaad te maken hebben met een grote stijging in het aantal gestelde vragen. De vereniging wordt momenteel structureel gesubsidieerd in het kader van het decreet Vernieuwd Jeugd- en Kinderrechtenbeleid en in de loop van een lopende beleidsperiode kan niet worden ingegrepen in het subsidiebedrag dat aan een vereniging wordt toegekend.

Voor het werkjaar 2015 werd in een subsidiebedrag van 352.501,69 euro voorzien. Op 1 januari 2017 moet de vereniging een nieuwe beleidsnota indienen en op basis daarvan worden de nieuwe subsidiebedragen bepaald voor de periode 2018-2021.

Uw tweede vraag ging in op wat we met een uniek communicatieplatform vanuit de Vlaamse Gemeenschap kunnen doen. In de beleidsbrief Jeugd 2015-2016 staat dat er een voortraject wordt uitgewerkt voor een communicatieplatform waarin ik een rol zie weggelegd voor jeugdinformatiespelers, welzijnsactoren, kinderrechtenactoren, klachtdiensten en jeugdhulpverleners. U maakt terecht allusie op de trekkersgroep die in 2016 wordt aangeduid. Momenteel bekijk ik samen met mijn administratie hoe dit plan van aanpak wordt uitgewerkt. De beslissing hierover zal voor de zomer gebeuren. Uiteraard is er een rol, waarschijnlijk wel een zeer centrale, weggelegd voor Awel. Mijn kabinet is in gesprek met Awel.

Net zoals u ben ik toch wel een beetje verrast. Men kan het positief bekijken want het betekent dat veel jongeren de weg vinden. Maar we zullen binnen het communicatieplatform stappen moeten zetten nog voor de volgende beleidsperiode om de dienstverlening voor de jeugd en de jongeren in goede banen te leiden. Tegelijk druk ik zeker mijn appreciatie uit voor de vzw die nog altijd doet wat zij moet doen, maar ik besef dat de stijging van die aard is dat we niet zomaar kunnen wachten tot het volgende beleidsplan.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U gaf heel wat informatie en ik kan uw standpunt zeker en vast volgen.

Ik wou in mijn vraag ook vooral het positieve waarvoor Awel staat, benadrukken. Ik vind het zeer goed dat kinderen en jongeren de hulplijn zo vlot en massaal weten te bereiken. Het is alleen maar toe te juichen. Ook dat er meer telefoons

zijn en bezoeken aan de website, is positief. Het betekent, zoals u ook zei, dat het bereik toeneemt. Ik wil toch ook nog eens het vele en goede werk van alle vrijwilligers die zich inzetten voor Awel, benadrukken. Het is trouwens niet de enige vereniging die zich focust op informatie en participatie die goed werk levert, maar dat terzijde.

Wij weten dat dit past binnen het decreet en dat de middelen afhankelijk zijn van de erkenning. U hebt als minister maar te roeien met de riemen die u hebt binnen de gegeven budgettaire toestand. We delen uw standpunt en doen ook een oproep voor extra middelen maar de gegeven problematiek moet zeker en vast verder worden onderzocht binnen het kader van de begroting en binnen het kader van de ingediende beleidsnota's. We erkennen natuurlijk de waarde van hun werk, laat dat vooral duidelijk zijn.

Het is algemeen geweten dat de vrijwilligers toch meer en meer onder druk komen te staan. Het gecoördineerd vrijwilligersbeleid zou kunnen helpen en zou hen toch nog beter en meer kunnen ondersteunen.

Ik kom nog even terug op de plaats van Awel in het uniek en eenduidig communicatieplatform dat u voor ogen hebt. Het is natuurlijk duidelijk dat het helder moet zijn en op de maat van kinderen en jongeren. Ik ben alvast blij dat we het voortraject nog voor de zomer kunnen verwachten. Ik kijk ernaar uit.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de Uitleendienst voor Kampeermateriaal (ULDK) – 1470 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ongeveer een jaar geleden slaakten een aantal jeugdbewegingen een hulpkreet. Ze vroegen tentenmateriaal aan via de Uitleendienst voor Kampeermateriaal (ULDK) om op kamp te gaan maar het beschikbare tentenmateriaal van de ULDK was onvoldoende om alle aanvragen te kunnen honoreren. Minister, u als Vlaams minister bevoegd voor Jeugd, beloofde daarom om de volgende jaren verder te investeren in de aankoop van tenten.

Recent vroeg ik via een schriftelijke vraag de cijfers van het uitleenseizoen 2015-2016 op. Daaruit bleek dat voor dit uitleenseizoen er tot nu toe 964 aanvragen binnenkwamen en daarvan werden er reeds 174 geweigerd. Dit impliceert dat de ULDK momenteel 18 procent van de ontvangen aanvragen heeft moeten weigeren, althans zo blijkt uit de cijfers die aangeleverd werden door de minister. In mijn vraag heb ik een tabel bijgevoegd uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag.

Het is weliswaar zo dat er voor de geweigerde aanvragen gezocht wordt naar een alternatief. Zo werden in 2015 49 aanvragen geholpen door een alternatief via Defensie, 16 via een alternatief van de Provinciale Uitleendienst van Vlaams-Brabant en voor 47 aanvragers werd nog in een ander alternatief voorzien. Door de gezamenlijke inspanningen van de verschillende spelers konden in 2015 uiteindelijk slechts 2 aanvragen niet ingevuld worden door de ULDK, noch door een alternatief. Procentueel betekent dit dat 0,2 procent van de aanvragen niet ingevuld konden worden.

Uit mijn schriftelijke vraag blijkt evenwel dat in 2016 al 60 aanvragen meer dan in 2015 geweigerd werden door de ULDK. De vraag is dan ook of er in 2016 voorzien

kan worden in voldoende alternatieven voor de door ULDK geweigerde aanvragen. Zeker omdat we weten dat een van de traditionele redders in nood, Defensie, steeds minder tenten kan aanreiken wegens besparingen. In 2015 lag het aantal slaapplekken met de tenten van Defensie meer dan de helft lager dan in 2011. Uiteraard is het ter beschikking stellen van tentenmateriaal geen kerntaak van Defensie, maar door dit aanbod konden in 2015 wel nog 49 dossiers worden ingevuld. Wel blijft Defensie in 2016 en in de toekomst nog tentenmateriaal ter beschikking stellen. Dat is natuurlijk wel een belangrijk signaal.

We weten allemaal dat de ULDK ernaar streeft om zijn voorraad tenten minstens op eenzelfde peil te houden. Dat betekent dat er jaarlijks nieuwe tenten moeten worden aangekocht om versleten en niet te herstellen tenten te vervangen. Zowel in 2015 als in 2016 trok u daarvoor, in budgettair moeilijke tijden, 317.000 euro uit. Uzelf blijft dus investeren in tentenmateriaal. De vraag is uiteraard tot hoever de verantwoordelijkheid van een overheid gaat. Moet zij het beschikbare contingent steeds verder trachten uit te breiden? Wij denken dat de verantwoordelijkheid vooral moet zijn om een stabiel contingent beschikbaar te hebben en daarnaast te zoeken naar een stabiele relatie met alternatieven. Bovendien mogen we niet vergeten dat ook jeugdverenigingen zelf investeren in tentenmateriaal. Mogelijk zijn er daar nog opportuniteiten om nog meer materiaal met elkaar te delen.

Minister, hoe analyseert u de cijfers tot op heden van de ULDK voor het uitleenseizoen 2015-2016, meer bepaald de verhouding tussen het aantal aanvragen en het aantal geweigerde aanvragen door uitputting van de voorraad?

In hoeverre bent u ervan overtuigd dat er ook in 2016 door een samenspel van verschillende actoren voldoende alternatieven kunnen worden geboden voor aanvragen die in eerste instantie niet kunnen worden ingevuld door de ULDK? Welke rol kunt u hierin zelf opnemen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Van Eetvelde, de cijfers van de voorbije jaren betreffende het aantal geweigerde aanvragen zijn de definitieve aantallen op het einde van het ontleenseizoen. Om een vergelijking tussen vandaag en het ontleenseizoen 2015 te kunnen maken, moeten we dus kijken naar de oorspronkelijk geweigerde aanvragen die door uitputting van de voorraad niet door de ULDK konden worden behandeld. Voor 2015 betrof dit 202 aanvragen. Door annuleringen en verschuivingen van afhaal- en/of inleverdata bij bepaalde dossiers is dit aantal uiteindelijk teruggebracht tot 114. Voor het ontleenseizoen 2016 hebben momenteel 174 aanvraagdossiers de status 'geweigerd'. Dat is relatief goed nieuws. De grootteordes blijven natuurlijk wel vergelijkbaar, maar het zijn wel 28 weigeringen minder dan tijdens dezelfde momentopname in 2015.

De ULDK onderzoekt nu de mogelijkheden om door aanpassingen en verschuivingen, die jaarlijks gebeuren, zoveel mogelijk van die groepen alsnog uit de nood te helpen met hun kampeermateriaal. Ik kan op dit ogenblik dus nog geen zinvolle of definitieve uitspraken doen over de evolutie van het aantal geweigerde dossiers. Zoals u weet, is dat afhankelijk van heel wat externe factoren. Er zijn bijna altijd annuleringen. Er is een bepaalde flexibiliteit van de jeugdgroepen betreffende de afhaal- en inleverdata. Ik weet wel dat we daar niet unilateraal op mogen rekenen, maar die is er wel en men mag hen daarvoor ook dankbaar zijn.

Tegen midden mei 2016 pas, als ook de aanvragen voor Defensie en de Provinciale Uitleendienst Vlaams-Brabant zijn verwerkt, kan ik u een meer concreet en betrouwbaar zicht geven op de cijfers voor dit ontleenseizoen. Vorig ontleenseizoen konden we het aantal effectief geweigerde dossiers zonder alternatief uitzonderlijk beperken tot twee. Dat gaf u zelf al aan in uw vraagstelling. Het is momenteel nog niet te voorspellen of eenzelfde resultaat ook dit jaar kan worden bereikt.

In elk geval houdt de provincie Vlaams-Brabant met haar uitleendienst het aantal tenten dat kan worden uitgeleend op peil. Defensie stelt ook dit jaar 196 tenten ter beschikking. In tenten uitgedrukt zijn dat er minder dan in 2015, toen het er 205 waren, maar wanneer men het in aantal slaapplekken uitdrukt, is er toch weer een stijging. Dit jaar zijn er 1430 slaapplekken in de tenten van Defensie ten opzichte van 'slechts' 1260 in 2015. Daar lijkt dan dus toch weer een positieve buffer op te zitten.

Het is dus nog wat vroeg om te kunnen voorspellen of ik voor het ontleenseizoen 2016 uiteindelijk slechtere, gelijkwaardige of betere resultaten zal kunnen voorleggen in vergelijking met de voorgaande jaren. Ik wil u wel herbevestigen dat ik ook dit jaar opnieuw 317.000 euro zal investeren in nieuwe seniortenten. Ik geef daarbij niet alleen uitvoering aan mijn eigen beleidsvoornemens, maar ook aan het masterplan Bivakplaatsen dat principiële werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 26 februari 2016. Door dit allemaal maximaal te vrijwaren, blijft het aanbod op peil.

Ik stel vast dat rond dit thema op regelmatige basis vragen worden gesteld door verschillende parlementsleden. Dat is natuurlijk geen enkel probleem. Het kan misschien interessant zijn, voorzitter, om, tussen de drukke werkzaamheden door, een werkbezoek te brengen aan de ULDK. Zo kunnen de commissieleden een nog accurater beeld krijgen van de werking van die dienst.

We hebben nu de eerste ervaring met de digitale procedure voor de tentenaanvraag. Het zal interessant zijn om, wanneer de ULDK daar wat zicht op heeft, te zien wat daar goed aan was en wat er nog aan kan worden verbeterd. Op het ogenblik dat het verteerd is, is het misschien interessant om bijkomende initiatieven te nemen. Tot mijn genoegen was ik vorige zaterdagochtend in contact met de Hamont-Achelse jeugd. Een pientere Chiroleider zei: "Ik weet wel dat jeugdbewegingen bilateraal, op basis van toevallige kennis die ze hebben onder jeugdleiders in een bepaalde gemeente of verder, tenten uitwisselen. Maar misschien kan er ook een digitaal uitleenplatform voor groepen worden bekeken, zodat de mogelijkheden ook daar worden vergroot?"

Dat wil niet zeggen dat het probleem – dat eventueel bij de overheid zou zitten – dat er te weinig tenten zijn, op de groepen moet worden afgewenteld, maar we kunnen de samenwerking op dat vlak zeker op peil brengen. Ik wil die piste dus zeker onderzoeken. Alle beetjes helpen. Op die manier kunnen we ervoor zorgen dat bijna alle of toch zoveel mogelijk groepen in verband met de tenten die ze nodig hebben zorgeloos op kamp kunnen vertrekken.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, ik wilde met mijn vraag zeker geen paniek zaaien. Ik stelde hem enkel vanuit de bekommernis dat alle jeugdverenigingen die tenten aanvragen op kamp zouden kunnen gaan. Ik hoop dat wij dit door het samenspel van alternatieven – Defensie, Vlaams-Brabant enzovoort – tot een minimum kunnen herleiden. Twee zou ideaal zijn.

Ik ben zeker en vast ook vragende partij om dat werkbezoek eens te organiseren. Voorzitter, als u dit met de commissie zou kunnen organiseren, zal ik er zeker bij zijn.

Ik heb er al aan gedacht, en ik heb het al van jeugdverenigingen gehoord, dat zij zelf onderling, jeugdbewegingen onder elkaar, materiaal kunnen uitwisselen. Ik weet dat de scouts dat doen. Dat moeten wij zeker stimuleren. Als we dat digitaal zouden kunnen vastleggen, zou dat ideaal zijn.

Ik volg dit verder op. Ik hoop dat we echt geen problemen hebben, zodat iedereen op kamp kan gaan en de nodige tenten heeft.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Ik ben daar al vaak geweest. Ondertussen zijn ze verhuisd, het is misschien wel leuk om eens naar de nieuwe locatie te gaan.

We hebben hier vorig jaar de discussie gevoerd toen de noodkreet van veel jeugdbewegingen weerklonk dat er te weinig tenten beschikbaar waren. Mevrouw Van Eetvelde, dank u voor de cijfers. Ik had zelf een schriftelijke vraag ingediend. Ik denk dat ik daar ten laatste morgen een antwoord op mag verwachten.

Dit waren voor mij op het eerste gezicht opvallende cijfers. Hoewel het voorlopige cijfers zijn, zag ik minder aanvragen dan in 2015, maar meer geweigerde. Minister, u hebt dat vandaag wat genuanceerd. De 174 aanvragen die werden geweigerd wegens uitputting van de voorraad, zijn dat volledig of gedeeltelijk geweigerde aanvragen? Ik kan mij voorstellen dat een jeugdbeweging 15 tenten vraagt en dat de uitleendienst op dat moment maar tien tenten ter beschikking heeft.

Als ik mij niet vergis, loopt de huidige overeenkomst over de samenwerking met Defensie af op 1 september 2016. Wordt die overeenkomst vernieuwd?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Soens, ik zal het zeker nog eens dubbelchecken, maar ik ben ervan overtuigd dat recent de samenwerkingsovereenkomst met Defensie werd hernieuwd. Op dat vlak zit de samenwerking dus wel snor. Ik zal u schriftelijk laten weten of die 174 weigeringen gedeeltelijk of volledig zijn. Ik kan u dat op dit ogenblik niet zeggen.

Met betrekking tot de bijkomende initiatieven die we nog kunnen nemen om de jeugdbewegingen binnen één jeugdbeweging of binnen een regionaal kader uitwisselingen te laten doen, zullen we dit samen met de jeugdbewegingen zelf onderzoeken. Ik weet dat zij daar bepaalde platformen voor hebben. We kunnen daar zeker nog wat winst boeken.

Voorzitter, mevrouw Soens heeft er al impliciet op gewezen dat het voor de commissie in het kader van de teambuilding helend kan zijn om samen een nette tent op te plooiën.

De voorzitter: Minister, natte tenten moet je eerst laten drogen. Daarvoor bestaat er een droogloods, om dat versneld te kunnen doen. We hebben ook een beetje ervaring.

Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Mevrouw Soens, het aantal aanvragen is verminderd. Minister, ik neem aan dat dat komt doordat de aanvraagprocedure werd gedigitaliseerd, waardoor men de dubbele aanvragen er heeft kunnen uithalen.

Minister Sven Gatz: Ik kan dat op dit ogenblik niet bevestigen of ontkennen omdat ik de cijfers heb gegeven zoals ik ze heb gekregen, de evaluatie van de digitale procedure moet ik nog krijgen.

Mevrouw Van Eetvelde, uw opmerking is terecht. Nu is het 'first things first'. De dienst doet wat hij moet doen: bekijken of er voldoende tenten zijn en de mensen eventueel doorverwijzen. Maar het kan zijn dat uw opmerking juist is. We zullen het eens vragen aan de uitleendienst. Het lijkt zinvol om op een gegeven ogenblik de vooruitgang, maar misschien ook de nieuwe knelpunten, van de digitale procedure van naderbij te bekijken.

De voorzitter: We zouden een bezoek aan Nossegem kunnen combineren met het werkbezoek aan Leuven Hulp. We zullen dat volgende week verder afspreken. Ofwel moeten we een meer gevulde dag rond Jeugd maken.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de hervorming van de filmkeuring – 1514 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, de hervorming van de filmkeuring, die met de zesde staatshervorming een Vlaamse bevoegdheid werd, blijft een bekommernis die we in deze commissie graag van nabij volgen, getuige de verschillende mondelinge en schriftelijke vragen die het voorbije anderhalf jaar, sinds het aantreden van deze regering, hier zijn behandeld.

Op 9 oktober 2015 was er een studiedag over mogelijke filmkeuringsmodellen, georganiseerd door de betrokken gemeenschappen. Daar werden mogelijke pistes naar voren geschoven. U zei toen: "Afhankelijk van de gekozen basisprincipes kan onder meer gewerkt worden met een zeer open 'code of conduct', die ondertekend wordt door de distributeurs en verdelers, een decretale verplichting van autoregulering, een uitgewerkte classificatiemethode met welbepaalde criteria en hieraan verbonden leeftijdscategorieën". U hebt toen verschillende pistes geopperd.

Uit deze studiedag bleek tevens dat zowel de Franse Gemeenschap als de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel en de Duitstalige Gemeenschap voorstander zijn van een uniform systeem voor de filmkeuring in de bioscoopzalen voor heel het Belgische grondgebied. Dat lijkt heel logisch, want het gebeurt nu al dat in de Kinopoliszalen in Brussel een film een andere rating krijgt dan die in Vlaanderen. Dat is op z'n minst een hoogst absurde situatie.

Minister, bij de laatste bespreking van de filmkeuring in deze commissie en in uw beleidsbrief gaf u reeds aan welke piste uw voorkeur geniet, met name een model dat in de mate van het mogelijke technologie-neutraal is, waarbij sprake is van coregulering en dat zo uniform mogelijk is voor heel België. Dat zei u in uw antwoord op de vraag om uitleg van mevrouw Bastiaens.

Het zou bijvoorbeeld een systeem kunnen zijn dat sterk vergelijkbaar is met de Nederlandse Kijkwijzer, iets waarvan de sp.a-fractie een groot voorstander is. Reeds meer dan een jaar geleden werden de gesprekken met de verschillende gemeenschappen opgestart met als doel om tot een nieuw, adequaat en uniform model van filmkeuring te komen. We kunnen het beter filmkeuring noemen, we moeten niet meer spreken over keuring, maar wel over een label dat richtingaanwijzend is.

Minister, de plannen hebt u al bekendgemaakt, de vorderingen blijken moeizaam. Hebt u ondertussen het door u vooropgestelde model van classificatie verder kunnen uitwerken? Zo ja, kunt u een tip van de sluier oplichten en dit model in detail toelichten? Wat is de stand van zaken van de gesprekken met de verschillende betrokken gemeenschappen? Ziet u op basis van die gesprekken nog steeds een mogelijkheid om via een samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) van Brussel te komen tot de uitwerking van een regeling die voor het hele Belgische grondgebied geldt? U hebt in het verleden al aangegeven dat het moeilijk is een exacte timing voorop te stellen omdat die afhankelijk is van de visie van alle gemeenschappen in ons complexe land. In welke mate verschillen die visies van het model dat u naar voren schuift? Welke knelpunten moeten nog worden opgelost?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Segers, uw vraag om uitleg geeft me de kans te zeggen waar we staan en wat er is gebeurd sinds de vorige debatten in deze commissie. We zitten met drie andere overheden aan de onderhandelingstafel en er zijn diverse stakeholders bij betrokken. Ik ga nu dus niet één model en één wenselijke optie keihard vooropstellen. Ik geef straks wel aan binnen welk speelveld we ons bevinden.

Uiteraard hebben we wel een visie. Ik wees in het verleden meermaals op het belang van coregulering en een uniform aanbevelend Belgisch systeem dat in de mate van het mogelijke kan worden toegepast op de verschillende media. Dit vormt nog steeds de kern van mijn visie. Als ik u goed heb gehoord, delen we die visie.

Mijn administratie heeft op basis van deze visie enkele scenario's opgesteld voor een toekomstig beleid. Dit vormde het vertrekpunt voor een eerste concretisering van het classificatiemodel naar analogie met het internationaal erkende Nederlandse systeem Kijkwijzer, waarbij de aanbieders de audiovisuele content classificeren op basis van zes duidelijke criteria. Naast leeftijds aanduidingen kunnen ook indicaties met betrekking tot de inhoud worden meegegeven. Denk hiervoor bijvoorbeeld aan de inhoudelijke pictogrammen van Kijkwijzer of Pan European Game Information (PEGI).

We zijn het stadium van algemene discussies over theoretische principes gelukkig voorbij. Om semantische discussies te vermijden, heb ik geopperd om met de andere betrokken overheden – de drie gemeenschappen en de GGC van Brussel-Hoofdstad – concrete voorstellen te bespreken. We mogen ons op de borst slaan, want we zijn de trekker ten aanzien van de andere overheden om te zeggen dat we hier samen moeten uitkomen.

Op 15 maart was er een overleg tussen de kabinetten en administraties van de verschillende overheden. Elke betrokken overheid lichtte een optie toe. Onze optie was de licentie op de bestaande Kijkwijzer. Kijkwijzer moet je zien als een online vragenlijst. Wanneer een aanbieder de vragen over een te classificeren film beantwoordt, komt hij automatisch terecht bij een leeftijdscategorie en de inhoudelijke pictogrammen die zijn gerelateerd aan angst, discriminatie, seks, grof taalgebruik, geweld, drugs en alcohol. Het betreft een transparant systeem dat vaak wordt aangehaald als best practice. Het is reeds gekend bij het Vlaamse publiek en de Belgische audiovisuele sector. Belgische distributeurs die hun content ook in Nederland verspreiden, gebruiken het systeem al een poos. Ook Netflix hanteert dit classificatiesysteem.

Uit de voorstellen van de andere overheden werd duidelijk dat eenieder pleit voor een uniform systeem voor de cinema's en coregulering. Naast leeftijdsclassificaties wensen we ook allemaal meer inhoudelijke criteria mee te geven aan een publiek, onder meer in het kader van mediawijsheid.

Ik zie nog steeds een mogelijkheid om te komen tot een uniforme regeling voor films in de bioscopen, voor heel het land. Dit is zeer belangrijk voor de distributie- en exploitatiesector, die nationaal, zelfs internationaal in de Benelux, is georganiseerd. Ook vanuit een Brussels perspectief is dit wenselijk.

In dit dossier moeten we een balans vinden tussen de bezorgdheden van de audiovisuele sectoren enerzijds en de ouders en/of voogden en jongeren anderzijds. Daarnaast vind ik het belangrijk om goed af te stemmen tussen de betrokken overheden, en dat vergt enige tijd.

Er zijn zeker nog vragen die we verder moeten bespreken, zoals de mogelijkheid van een eventuele uitbreiding van de regeling naar andere media, de wijze van klachtbehandeling en controle, de totstandkoming en inhoud – bijvoorbeeld de vragenlijst – van de classificatie, de uitzonderlijke situatie van de Duitstalige

Gemeenschap, die de facto is afgestemd op de Duitse regelgeving. Welke regelgeving we ook gaan hebben, dit is niet geheel onlogisch, zelfs in Benelux-verband.

Er is een nieuw overleg tussen de betrokken overheden gepland eind april. Dan zullen we weer verdere stappen in dit dossier kunnen zetten.

Voorzitter, mijn administratie heeft een document voorbereid 'Beleidsopties filmkeuring', zelfs al gaat het niet meer over filmkeuring in de letterlijke zin van het woord. Daar staan heel duidelijk de pro's en contra's van de verschillende mogelijke pistes in, ook met financiële repercussies. Wat is er op 15 maart besproken, vanuit ons perspectief? Je hebt de licentie op Kijkwijzer, als aanbevelend technologie-neutraal systeem in heel België. Dat heb ik in mijn vraag aangegeven.

Ten tweede is er een classificatiemodel uitgewerkt door Plateforme Cinéma als aanbevelend systeem voor distributeurs en lineaire en niet-lineaire omroepen in België. Een derde mogelijkheid is een 'code of conduct' voor Belgische distributeurs, uitgevers van dvd's en televisieomroepen. Het lijkt er op dit ogenblik op dat we op het eerste denkspoor zitten. Dat is het goede nieuws. Vanuit Franstalig België wil men dit in eerste instantie in de bioscopen uitwerken maar nog niet voor het bredere kijkgedrag van de mensen. Dat heeft ook te maken met het feit dat Cultuur en Media daar niet bij dezelfde minister zitten.

Zoals ik het nu inschat, en ik ben zeer voorzichtig: als we vooruitgang kunnen boeken met betrekking tot het begin van overeenkomst dat vorige dinsdag is gegroeid, dan kunnen we de komende maanden wel komen tot het Kijkwijzersysteem binnen de bioscopen. Ik neem aan dat we naast contacten die vlot verlopen tussen de administraties Cultuur van Vlaanderen, Franstalig België en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel, ook met de minister van Media in Wallonië de nodige stappen moeten zetten. We gaan wel vooruit.

U zult in het document kunnen zien dat het over concrete denksporen gaat met concrete afwegingen en bedragen. Aangezien we eind april nog eens samenkomen, is het zeker goed om in mei een vervolgvraag te stellen. Ik stel dat op prijs.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, ik dank u voor de bevestiging dat er vooruitgang is in het dossier. We zitten op dezelfde lijn. Er zal geprobeerd worden om te gaan voor het systeem van Kijkwijzer. Dat zou een heel goede zaak zijn. Ik weet niet of het toeval is dat het overleg afgelopen dinsdag heeft plaatsgevonden of dat dit te maken heeft met mijn vraag. Als dat zo is, des te beter. Ik zal u blijven aanjagen. Het is goed dat u de trekker bent in dit dossier vanuit Vlaanderen.

Dat de Franse Gemeenschap zegt te willen beginnen met de cinema is op zich geen probleem. Films belanden daarna toch op dvd en televisie. Dan is de stap vlugger gezet om ook televisieprogramma's een kwalificatie te geven. Het is goed dat nu de beleidsmakers aan de tafel zitten, maar de volgende stap zal zijn om de mediabedrijven mee te krijgen. We weten dat zelfs de VRT binnen de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) de boot heeft afgehouden omdat Kijkwijzer veel geld kost. Het enige wat niet geratet wordt, is het journaal. Alle andere programma's die worden uitgezonden, moeten door meerdere mensen worden bekeken en gekwalificeerd. Dat is een heel tijdrovende bezigheid waarvan de financiering in Nederland door de mediabedrijven gebeurt. I wish you good luck. Het is nodig om ze mee te krijgen zowel in Vlaanderen als in Wallonië.

Dit is het gevolg van de zesde staatshervorming. Er is misschien niet over alle concrete implicaties nagedacht. Ik vind het een absurde situatie dat films een andere rating krijgen in Vlaanderen dan in Brussel, zeker binnen eenzelfde groep. Het kan

niet dat Kinopolis Brussel een film anders moet quoteren dan in Vlaanderen. Dat u dit op nationaal vlak wilt aanpakken, juichen we toe. Ik zal dit blijven opvolgen.

De voorzitter: Het document zal worden rondgedeeld. Daar staan cijfers in met betrekking tot de kostprijs. Het zal op de intranetpagina worden gezet.

Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Ik weet niet of mijn vraag nu nog relevant is. Ik heb enkele maanden geleden een vraag gesteld over Kijkwijzer. U hebt toen gezegd dat het systeem heel veel voordelen had, maar ook een groot nadeel, namelijk dat het vrij duur is. U sprak toen van 700.000 euro per jaar naar aanleiding van een studie van de UGent van 2003. U zei ook dat u de mogelijke kostprijs in kaart zou brengen en de economische sector daarin zou horen. Zijn daar al stappen gezet?

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): We weten allemaal dat Kijkwijzer een zeer goed maar zeer duur instrument is. Op welke plekken denkt u de nodige budgetten te vinden om het te implementeren? Het gaat over aanzienlijke bedragen. Om dit te laten slagen, moeten we het wel goed doen. Tussen hoop en daad zit af en toe nog een grote gap en hier zal dit een budgettaire gap zijn.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik heb geleerd om de problemen een voor een op te lossen. Als ik nu binnen mijn eigen budgetten zou kijken wat er moet worden vrijgemaakt om Kijkwijzer te lanceren, dan zou men mij zeggen dat dit voorbarig is omdat ik nog niet klaar ben met de andere overheden. U zult uit de documenten de vergelijking zien tussen de verschillende denksporen met de voor- en nadelen en de budgettaire aspecten.

De vraag die u mij stelt, geldt natuurlijk ook voor mijn collega's in Franstalig België en Brussel-Hoofdstad. Eerst moet er een akkoord zijn over de principes, dan over de operationele uitwerking en vervolgens zullen we nagaan wie welke middelen waarvoor moet vrijmaken, zeker de overheden maar ook de audiovisuele sector zelf.

Sta me toe daar nog even niet op in te gaan. A chaque jour suffit sa peine. Als we substantiële vooruitgang kunnen maken, maken we die. Mevrouw Bastiaens, we zullen dan ook de vraag die u terecht hebt opgeworpen, op een gegeven moment oplossen, maar nu nog even niet.

Katia Segers (sp.a): Minister, ik vertrouw op u en ik leg het gewicht op uw schouders om binnen deze legislatuur met mediawijsheden voor de dag te komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.